

Рейтинговий звіт VNSA 007-013 про визначення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Вінниця
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	26.07.2016 р.
Дата оновлення:	01.12.2016 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA-
Прогноз:	стабільний
Рівень інвестиційної привабливості	uaINV4+
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	26.07.2016 р.
Дата оновлення:	01.12.2016 р.

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за I півріччя 2016 року, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана Вінницькою міською радою, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	26.07.2016	01.12.2016
Рівень рейтингу	uaA-	uaA-
Прогноз	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaA** характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «->» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня інвестиційної привабливості

Рейтинг інвестиційної привабливості м. Вінниці ґрунтується на результатах аналізу інвестиційного потенціалу міста та інвестиційного ризику, який пов'язаний з інвестиційною діяльністю на території міста без урахування внутрішніх ризиків, спільних для усіх об'єктів рейтингування на території України.

Рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія рейтингу

Дата	26.07.2016 р.	01.12.2016 р.
Рівень рейтингу	uaINV4+	uaINV4+
Рейтингова дія	визначення	підтвердження

Об'єкт рейтингування з рівнем рейтингу uaINV4 характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) інвестиційної привабливості відносно основних категорій (рівнів).

Довідково: За національною шкалою рівнів інвестиційної привабливості

uaINV5	Об'єкт рейтингування характеризується найвищим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV4	Об'єкт рейтингування характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV3	Об'єкт рейтингування характеризується привабливістю для здійснення інвестицій на рівні вище середнього порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV2	Об'єкт рейтингування характеризується середнім рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV1	Об'єкт рейтингування характеризується низьким рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.

Рівень кредитного рейтингу м. Вінниці підтримується:

- високими темпами зростання доходної частини бюджету (125,4% у 2015 році та 140,1% у I півріччі 2016 року), у тому числі в результаті позитивного впливу бюджетної та податкової реформи;
- диверсифікацією господарського комплексу міста за видами економічної діяльності та низьким рівнем концентрації надходжень до бюджету за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- високим рівнем прозорості діяльності міської влади та здійсненням заходів щодо покращення надання послуг суб'єктам підприємництва та мешканцям міста;
- ефективною політикою міської влади стосовно управління місцевим боргом з метою оптимізації його обсягу й структури та зменшення боргового навантаження бюджету міста.

Рівень кредитного рейтингу м. Вінниці обмежується:

- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що негативно впливає на потенціал зростання і платоспроможність економічних суб'єктів.

Резюме

Загальна інформація про місто

Вінниця – місто обласного значення, адміністративний центр Вінницької області, важливий економічний, транспортний, фінансовий та культурний центр на території Центральної України. В 2015 р. відповідно до Постанови Верховної Ради України від 13.05.2015 р. №401-VIII межі міста було переглянуто та збільшено загальну площу земель Вінниці на 4 448,97 га до 11 316,97 га. За рішенням Вінницької міської ради, починаючи з 2012 року місто не має районного поділу.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Вінниці

Назва показника	2013	2014	2015	I півр. 2016	%
Чисельність наявного населення (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	372,1	372,5	373,3	373,1	99,9
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	101,8	101,1	95,2	95,6	100,4
Середньомісячна заробітна плата, грн.	2 894,0	3 071,0	3 723,0	4 319,0	116,0
Заборгованість з виплати заробітної плати (станом на кінець звітного періоду), млн. грн.	1,0	1,3	1,0	1,1	111,6
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	7 298,8	8 652,7	14 243,3	8 329,1	141,2*
Прямі іноземні інвестиції (станом на кінець звітного періоду), млн. доларів США	143,7	95,7	84,1	84,8	100,8
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	695,3	720,2	733,3	346,7	123,6*
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	93,4	145,0	152,2	81,8	136,2*
Обсяг роздрібного товарообігу, млн. грн.	4 766,5	5 136,9	5 976,8	3 221,9	113,6**
Доходи бюджету, млн. грн.	1 354,8	1 793,1	2 249,1	1 393,0	140,1*
Видатки бюджету, млн. грн.	1 345,6	1 801,0	2 156,2	1 308,0	143,4*
Прямий борг (без урахування позик, залучених з єдиного казначейського рахунку), тис. грн.	15,4	0,0	0,0	0,0	-

* темп росту до відповідного періоду попереднього року

** темп росту до відповідного періоду попереднього року в порівняних цінах

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (373,1 тис. осіб станом на 01.07.2016 р.) Вінниця належить до середніх міст України. Протягом тривалого часу чисельність наявного населення міста щорічно зростала. При цьому демографічна ситуація протягом I півріччя 2016 року, на відміну від 2015 року, характеризувалась скороченням чисельності наявного населення, в першу чергу за рахунок міграційного відтоку. Зважаючи на структуру економіки Вінниці, ринок праці міста достатньо диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. В I півріччі 2016 року ситуація на ринку праці міста Вінниці дещо покращилась. Незважаючи на збереження рецесивних тенденцій в економіці України та низького рівня ділової активності середньооблікова кількість штатних працівників на підприємствах міста, на відміну від переважної більшості інших міст України, зросла, навантаження на одну незайняту посаду зменшилось, хоча й залишається високим (15 осіб на 1 вакансію).

Рівень зайнятості населення в місті залишався високим, а темпи зростання рівня оплати праці перевищили динаміку відповідного показника по Україні в цілому. Слід зауважити, що трудові ресурси міста є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців міста зайнята у малому бізнесі (майже 70 тис. осіб станом на 01.07.2016 р.).

Протягом минулого року рівень оплати праці збільшився на 16% до 4 319 грн., що було зумовлено, в тому числі, інфляційною складовою та здійсненням індексації заробітної плати згідно з чинним законодавством. Як і раніше, обсяг невиплаченої заробітної плати був суттєво нижчим, ніж у більшості інших міст країни із співставною структурою господарського комплексу та чисельністю населення. Співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці становило 0,3%, що відповідає низькому рівню заборгованості.

Зростання рівня номінальної заробітної плати позитивно впливало на динаміку надходжень податку на доходи фізичних осіб, обсяг якого збільшився в січні-червні 2016 року на 56,8% до відповідного показника минулого року, що є дуже високим рівнем у порівнянні з іншими періодами. Рівень виконання річного плану також є високим – 52,1% затвердженого річного показника.

Економічний потенціал Вінниці характеризується багатогалузевою промисловістю, розвиненою комунальною та транспортною інфраструктурою. Місто має широкую мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності достатній, залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній, або підприємств однієї галузі не висока. Це забезпечує помірну чутливість господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків.

Провідні позиції у наповненні місцевого бюджету шляхом відрахування обов'язкових податків та зборів займають підприємства промисловості (в тому числі комунальної сфери), заклади освіти, установи державного управління та оборони, а з початку 2015 року, через законодавчі нововведення, а саме: зарахування до місцевих бюджетів акцизного податку з роздрібного продажу підакцизних товарів, і підприємства торгівельної галузі. Надходження кожного з основних платників не перевищували 2% доходної частини загального фонду бюджету міста.

Протягом останніх 3-х років на економіку міста та його фінансовий стан негативно впливали складна ситуація в економіці країни та зростання інфляційного тиску на економіку, що призвело до зниження реальних доходів підприємств і громадян. Серед основних факторів, що зумовлювали негативні економічні тенденції, були: загальнодержавна внутрішньополітична криза та військовий конфлікт в східному регіоні України, анексія Криму Російською Федерацією, розрив міжрегіональних зв'язків та погіршення відносин із окремими основними торговими партнерами, звуження зовнішнього та внутрішнього попиту на продукцію вітчизняних виробників, скорочення державного фінансування, погіршення фінансових результатів підприємств, складна ситуація на фінансовому ринку та девальвація гривні відносно основних світових валют.

У I півріччі 2016 року після тривалої рецесії намітилися тенденції до поступового відновлення темпів зростання економіки, відбувалося уповільнення інфляційних

процесів внаслідок стриманої монетарної та фіскальної політики, а також завдяки сприятливій динаміці світових цін на сировину та стабілізації інфляційних очікувань. Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал міста, як і в попередніх періодах, високі, проте, враховуючи збереження негативних чинників, що впливають на фінансовий ринок країни, а також невисоку та нестабільну ділову активність в окремих секторах економіки, що негативно впливає на потенціал зростання і платоспроможність економічних суб'єктів, темпи зростання окремих показників, що характеризують стан місцевої економіки, залишалися повільними.

Ситуація в реальному секторі економіки країни впродовж I півріччя 2016 року характеризувалася наявністю як позитивних, так і негативних тенденцій. Негативні ділові очікування, збільшення вартості енергоресурсів, зростання цін на сировину, матеріали, товари, збереження складних умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності, складність отримання кредитних ресурсів – усі ці та інші процеси продовжують негативно впливати на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання, на їх зовнішньоекономічну діяльність. При цьому промисловий комплекс Вінниці (з огляду на його галузеву специфікацію), на відміну від промисловості в інших регіонах країни, менше залежав від впливу зазначених вище негативних чинників. Провідною галуззю промислового комплексу міста в I півріччі 2016 року залишалася харчова промисловість, підприємства якої збільшили обсяги реалізації промислової продукції до відповідного періоду 2015 року майже вдвічі. Загалом у I півріччі 2016 року обсяги реалізації промислової продукції зростали майже за усіма галузями, крім виробництва хімічних речовин і хімічної продукції. Як і в попередніх періодах, вплив економічної рецесії в країні на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Вінниці та, відповідно, обсяги надходжень податків та зборів до міського бюджету був помірним.

За підсумками I півріччя 2016 року промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму 8,3 млрд. грн., що на 41,2% більше за показник аналогічного періоду попереднього року в фактичних цінах. Темпи зростання обсягів реалізованої підприємствами м. Вінниці промислової продукції, як і в 2015 році, суттєво перевищили відповідні темпи зростання по країні в цілому. Відповідно, середній обсяг реалізації промислової продукції у розрахунку на 1 мешканця міста другий рік поспіль перевищує аналогічний показник по країні (на 19,6% у січні-червні 2016 року).

Протягом 2013-2015 років та I півріччя 2016 року зовнішньоторговельний товарооборот у м. Вінниці постійно зростав, що було зумовлено передусім зростанням експорту (в першу чергу за рахунок підприємств харчової промисловості). За результатами минулого року обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Вінниці склав 346,7 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця на 16,8% більше середнього показника по країні. Сальдо зовнішньої торгівлі товарами залишається позитивним.

Залежність міста від іноземного капіталу є низькою – з початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 84,8 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця в 4,6 рази менше за середній показник по країні. В зв'язку з девальвацією національної валюти та зменшенням вартості акціонерного капіталу в перерахунку на іноземну валюту у 2014-2015 рр. мало місце скорочення обсягу прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку міста. У I півріччі

2016 року, на відміну від більшості міст України, в м. Вінниці обсяг прямих іноземних інвестицій зростає (переважно в підприємства оптової та роздрібною торгівлі).

Інвестиційна активність на території міста Вінниця значною мірою визначається підприємствами промислового комплексу. Загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом I півріччя 2016 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування, зросла на 9,9% (без коригування на інфляційну складову) та склала 1 004,4 млн. грн., що в розрахунку на 1 мешканця на 4,2% менше за середній показник по країні. Протягом січня-червня 2016 року в місті реалізовувались інвестиційні проекти провідними підприємствами промислового комплексу, а також було продовжено реалізацію проектів за участю міської влади.

Вінниця залишається одним із лідерів серед вітчизняних міст з точки зору розвитку будівельної галузі та житлового будівництва. На відміну від загальнодержавних показників динаміка розвитку будівельної галузі в місті протягом минулого року була позитивною. В I півріччі 2016 року відбулося зростання як обсягів будівельних робіт (із коригуванням на рівень інфляції), так і обсягів введеного в експлуатацію житла. В місті було прийнято в експлуатацію 81,8 тис. кв. м загальної площі житла, що на 36,1% більше відповідних обсягів у I півріччі 2015 року та у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення в 2,8 рази перевищує середній показник по країні. Серед об'єктів нежитлового будівництва, що вводились до експлуатації в січні-червні 2016 року, були об'єкти соціальної сфери, торгові площі та площі підприємств громадського харчування, міські комунальні мережі.

Інвестиційна привабливість

Рейтингове агентство визначає рівень інвестиційної привабливості шляхом аналізу складових, що відображають умови, в яких відбувається діяльність інвесторів, а саме: інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику. Місто Вінниця – адміністративний центр Вінницької області, важливий економічний, транспортний, фінансовий та культурний центр на території Центральної України. Високий рівень інвестиційної привабливості міста Вінниці підтримується зручним економіко-географічним положенням, наявністю необхідної інфраструктури для розвитку бізнесу, сприятливим бізнес-середовищем, низьким рівнем політичного ризику та задовільним станом місцевих фінансів. Рівень розвитку соціальної інфраструктури в місті достатній: на території міста діє широка мережа установ сфери освіти, охорони здоров'я, підприємств роздрібною торгівлі та сфери побуту. Ринок праці міста забезпечений висококваліфікованими трудовими ресурсами. Місто характеризується багатогалузевою спеціалізацією господарського комплексу, відповідно чутливість до коливань у економічній ситуації в країні є помірною.

Основні ключові фактори визначення рівня інвестиційної привабливості м. Вінниці

Місто Вінниця	Рівень оцінки
Географічне розташування	висока привабливість
Природні ресурси, екологічний стан	вища за середню привабливість
Транспортна інфраструктура (доступність до транспортних шляхів, стан транспортної інфраструктури міста)	висока привабливість
Ринок трудових ресурсів (кількість працездатного населення, кадровий потенціал, рівень оплати праці)	висока рівень розвитку
Соціальна та інженерна інфраструктура	високий рівень розвитку
Рівень економічної активності в місті (крупний, середній, малий бізнес, роздрібний товарообіг)	висока привабливість
Активність регіональної влади (сприяння/підтримка інвестиційної діяльності, інформаційна прозорість та відкритість для інвесторів)	найвищий рівень
Економічний ризик	середній рівень ризику
Політичний ризик	низький рівень ризику

Протягом I півріччя 2016 року місто зберігало свої конкурентні переваги з точки зору здійснення інвестиційної діяльності та розвитку різних видів економічної діяльності. Мало місце певне відновлення рівня ділової активності, що визначалося подальшим розвитком підприємництва, покращенням показників діяльності будівельної галузі, розширенням торгівельної мережі міста, високим рівнем зайнятості та вищими за загальнодержавні темпами зростання доходів населення.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Вінниці, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє особливу увагу інвестиційним програмам, у тому числі з міжнародними фінансовими організаціями.

Протягом аналізованого періоду відбувався поетапний перегляд тарифів на комунальні послуги (електроенергію, газ для населення, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води) відповідно до постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Було затверджено також нові побудинкові тарифи за окремими постачальниками послуг. Рівень проплати населення за житлово-комунальні послуги перевищував середні показники багатьох міст країни. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та газопостачання) у розрахунку на 1 мешканця становив 129,7 грн., що, враховуючи динаміку зростання вартості енергоносіїв протягом останніх двох років, відповідало низькому рівню боргу.

Вінницька міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Вінниці перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що

становлять комерційний інтерес. При цьому, зважаючи на збереження слабкої загальної макроекономічної динаміки в країні, попит на об'єкти нерухомості міста залишався обмеженим. Загалом, за результатами січня-червня 2016 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 8,3% (13,6% у аналогічному періоді 2015 року).

Бюджет міста

Бюджет м. Вінниці – бюджет місцевого самоврядування. Вінниця є містом обласного значення, зведений бюджет міста включає бюджет одного рівня – міський. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. У місті Вінниці забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету м. Вінниці формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Починаючи з 01.01.2015 р., завдяки позитивним наслідкам бюджетної реформи, а також внаслідок інфляційних процесів та ефекту відносно низької бази порівняння, темпи зростання доходів міського бюджету (без урахування трансфертів) підвищились. Крім того, на відміну від попередніх бюджетних періодів, коли на структуру доходної та видаткової частини бюджету значною мірою впливали норми Закону України «Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві»¹, формування бюджету міста Вінниця, починаючи з 01.01.2015 р., здійснюється на загальних підставах та з урахуванням реформи місцевих бюджетів. А саме, починаючи з 01.01.2015 р. відрахування до бюджету міста податку на доходи фізичних осіб зросли з 50% до 60%. Рівень бюджетної забезпеченості зростає, порівняно з іншими містами країни: співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету у 2015 році становило 96,8% (90,1% у 2014 році), в I півріччі 2016 року – 109,5%.

Протягом усього аналізованого періоду для бюджету міста Вінниця характерним є низький рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду, суттєва залежність місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств відсутня, а чутливість доходної частини бюджету міста до економічних ризиків є помірною. Рівень самостійності бюджету в I півріччі 2016 року залишався високим, залежність від базової дотації відсутня. Зважаючи на те, що в попередніх бюджетних періодах по місту Вінниці рівень надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста в 2015 році та I півріччі 2016 року перераховувалась реверсна дотація (вилучення) в сумі 24,2 млн. грн. та 20,2 млн. грн., відповідно.

¹ за нормами цього Закону податок на доходи фізичних осіб, що сплачувався (перераховувався) згідно з Податковим кодексом України на території міста Вінниці, як виняток з положень Бюджетного кодексу України, зараховувався у розмірі: 50% - до обласного бюджету та 50% - до бюджету міста Вінниці. У свою чергу, обласна рада передавала кошти на здійснення видатків місцевих бюджетів щодо утримання закладів охорони здоров'я районній, міській раді у вигляді відповідного міжбюджетного трансферту до міського бюджету.

Бюджет м. Вінниці за результатами виконання в I півріччі 2016 року, як і в попередньому відповідному бюджетному періоді, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом (244,8 млн. грн.). Це було пов'язано з високими темпами зростання податкових надходжень, а також зі збільшенням обсягу трансфертів, передусім за рахунок збільшення обсягів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій). Темпи зростання обсягів інших трансфертів (зокрема, медичної та освітньої субвенції) були більш повільними. За спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 20,4 млн. грн. Бюджет міста за підсумками I півріччя 2016 року виконано з профіцитом обсягом 85 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 254,6 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 169,6 млн. грн. Виконання бюджету з профіцитом призвело до суттєвого зростання залишків на рахунках загального фонду. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку.

Протягом I півріччя 2016 року показники ліквідності бюджету міста зросли та перебували на високому рівні за загальним та спеціальним фондом. Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету міста протягом 2015 року та I півріччя 2016 року не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом січня-червня 2016 року до доходної частини бюджету міста надійшло 1 392,96 млн. грн., що на 40,1% більше, ніж обсяг відповідних надходжень у I півріччі 2015 року. Основними джерелами формування доходної бази бюджету м. Вінниці залишалися податкові надходження та трансферти з державного бюджету. Незважаючи на збереження складної фінансово-економічної ситуації в країні, обсяги надходжень за переважною більшістю джерел наповнення бюджету міста зростали в співставних умовах, а рівень виконання річного плану за доходами за результатами I півріччя 2016 року був високим та за більшістю джерел перевищував аналогічні показники за результатами відповідних періодів 2015 та 2014 років. Уточнений річний план за доходами в цілому було виконано на 52,6%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 52,9%, спеціального фонду – на 48,8%.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Вінниці за результатами I півріччя 2016 року збільшився на 43,4%, проти відповідного періоду 2015 року, затверджений на 2016 рік план за видатками бюджету було виконано на 48,7%. Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Починаючи з 01.01.2015 р. дві найбільші за обсягами видатків галузі бюджетної сфери (освіта та охорона здоров'я) фінансуються як за рахунок доходів бюджету міста, так і відповідних субвенцій з державного бюджету. При цьому частка міста в сумарному обсязі фінансування зазначених галузей зростає.

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризується зростанням у січні-червні 2016 року питомої ваги капітальних видатків до 15,6%, що відповідає високому рівню. Обсяги капітальних видатків та їх

питома вага у структурі видаткової частини як і в 2015 році залишалися значними та перевищували відповідні показники за іншими бюджетами міст, співставних за чисельністю населення та адміністративно-територіальним значенням.

Боргові зобов'язання міста

Боргова політика Вінницької міської влади визначається потребою у залученні додаткового фінансування для реалізації проектів з відновлення міської інфраструктури та придбання основних засобів підприємствами, що відносяться до сфери комунального транспорту. Вінницька міська рада проводить зважену та ефективну боргову політику. Протягом I півріччя 2016 року, як і в попередніх періодах, місто зберігало помірний рівень консолідованого боргу. Зобов'язання за запозиченнями, залученими до бюджету розвитку міста, на сьогодні відсутні. У попередніх періодах зобов'язання за запозиченнями, залученими міською радою, виконувалися відповідно до укладених угод у повному обсязі. Станом на 01.07.2016 р. прямі боргові зобов'язання міста склалися із заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах (40 378,8 тис. грн.). Пряме боргове навантаження бюджету станом на 01.07.2016 р. було низьким.

За інформацією Вінницької міської ради у 2016 році здійснення запозичень до бюджету міста не планується.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Вінниці підтверджено на рівні uaA-, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Вінниці у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	2013	2014	2015	I півр. 2016
Податкові надходження	508 388,0	554 538,6	846 105,1	617 973,0
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	63 274,8	208 184,2	102 413,0	81 179,3
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	747 686,9	988 211,5	1 231 285,4	667 273,6
Операційні надходження всього	1 319 349,7	1 750 934,3	2 179 803,5	1 366 425,9
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	776 608,9	766 601,2	927 645,1	577 564,5
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	456 545,0	686 384,6	879 865,8	523 738,1
Операційні видатки всього	1 233 153,9	1 452 985,8	1 807 510,9	1 101 302,6
Операційний баланс	86 195,8	297 948,5	372 292,6	265 123,3
Фінансовий дохід	1 157,2	66,6	1 910,3	12 740,5
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	3 790,9	6 575,4	6 409,2	2 919,8
Фінансовий баланс	-2 633,7	-6 508,9	-4 499,0	9 820,7
Поточний баланс	83 562,2	291 439,6	367 793,7	274 944,0
Капітальні надходження	15 319,6	27 420,8	67 403,2	13 792,1
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	18 946,5	14 631,6	0,0	0,0
Капітальні надходження всього	34 266,1	42 052,4	67 403,2	13 792,1
Придбання основного капіталу	86 049,7	267 836,4	211 694,9	92 688,4
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	22 637,5	73 556,8	130 632,7	111 053,0
Капітальні видатки всього	108 687,1	341 393,2	342 327,6	203 741,4
Капітальний баланс	-74 421,0	-299 340,8	-274 924,3	-189 949,3
Баланс після капітальних видатків	9 141,2	-7 901,2	92 869,4	84 994,7
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	-52,3	71,7	18,5	-27,9
Профіцит/дефіцит	9 193,4	-7 972,9	92 850,8	85 022,6
Фінансування	-9 193,4	7 972,9	-92 850,8	-85 022,6
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Вінницької міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні джерела фінансування бюджету м. Вінниці, тис. грн.

Показник	2013	2014	2015	I півр. 2016
Профіцит/дефіцит	9 193,4	-7 972,9	92 850,8	85 022,6
Фінансування	-9 193,4	7 972,9	-92 850,8	-85 022,6
Зміни залишків	-44 250,3	36 063,1	-92 882,8	100 119,0
залишок на початок року	56 451,6	100 701,9	64 638,8	157 521,6
залишок на кінець року	100 701,9	64 638,8	157 521,6	57 402,6
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	45 372,1	-12 253,9	0,0	0,0
Залучення	507 094,0	456 339,1	0,0	0,0
Погашення	-461 721,9	-468 593,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	-185 597,6
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	10 132,4	0,0	90 224,0	147 563,4
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	-10 132,4	0,0	-90 224,0	-333 161,0
Фінансування за борговими операціями	-10 275,0	-15 375,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	-10 275,0	-15 375,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	-40,2	-461,3	32,0	456,0
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Вінницької міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Виконання доходної частини бюджету міста Вінниця, тис. грн.

Показник	2013 (виконано)	2014 (виконано)	2015 (виконано)	2016 (план)	I півр. 2016 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податкові надходження	508 388,0	554 538,6	846 105,1	1 110 635,0	617 973,0	55,6	160,4
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	37,5	30,9	37,6	42,0	44,4	105,7	114,5
Податок з доходів фізичних осіб	314 729,6	336 926,3	493 573,1	673 752,8	350 723,6	52,1	156,8
Податок на прибуток підприємств	5 670,3	407,9	589,4	850,0	584,4	68,7	56,9
Податки на власність	7 381,8	5 053,8	0,0	0,0	0,0	-	-
Збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів (без плати за землю до 01.01.2015 р.)	0,0	0,0	0,0	0,0	36,1	-	-
Акцизний податок	X	X	93 305,2	110 195,7	67 599,4	61,3	171,2
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	65,5	209,5	6 891,6	14 708,2	5 294,7	36,0	204,5
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб (до 01.01.2015 р. - плата за землю)	79 341,3	87 894,6	101 472,0	141 403,7	79 764,7	56,4	158,3
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	0,0	0,0	5 081,5	4 850,0	951,0	19,6	226,9
Єдиний податок	92 477,3	114 880,1	144 860,0	164 037,5	112 426,3	68,5	167,2
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	7 536,9	7 768,5	-351,8	142,1	-64,0	-45,0	357,6
Інші податки та збори	1 185,4	1 397,9	684,2	695,0	656,8	94,5	160,4
Неподаткові надходження	57 472,2	201 054,1	94 595,6	88 327,1	89 554,7	101,4	205,5
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	4,2	11,2	4,2	3,3	6,4	192,6	146,6
Власні надходження бюджетних установ та організацій	47 288,1	192 444,0	56 938,1	47 585,9	54 146,2	113,8	209,2
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	1 122,0	0,0	1 829,7	3 000,0	12 725,2	424,2	-
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,0	1,2	0,0	0,0	1,4	-	-
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	3 072,7	2 473,4	4 733,2	5 000,0	2 446,6	48,9	111,8
Державне мито	618,3	527,9	8 671,4	8 800,0	4 224,2	48,0	88,2
Плата за надання адміністративних послуг	97,8	0,0	15 102,9	16 846,2	9 112,6	54,1	119,4
Інші надходження	5 273,4	5 607,7	7 320,4	7 095,0	6 898,5	97,2	223,2
Доходи від операцій з капіталом	15 319,6	27 420,8	67 403,2	95 114,5	13 792,1	14,5	46,6
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	1,1	1,5	3,0	3,6	1,0	27,5	33,3
Кошти від продажу основного капіталу	3 525,3	5 237,2	2 945,2	3 120,0	1 501,3	48,1	115,8
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	11 794,3	22 183,6	64 458,1	91 994,5	12 290,8	13,4	43,5
Цільові фонди	6 959,8	7 196,6	9 727,6	9 871,3	4 365,1	44,2	96,8
<i>питома вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	84,0	69,1
Разом доходів	588 139,7	790 210,1	1 017 831,6	1 303 947,9	725 684,9	55,7	156,8
Трансферти	766 633,4	1 002 843,1	1 231 285,4	1 342 306,7	667 273,6	49,7	125,6
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	56,6	55,9	54,7	50,7	47,9	94,4	89,6
ВСЬОГО	1 354 773,1	1 793 053,2	2 249 117,0	2 646 254,6	1 392 958,5	52,6	140,1

Джерело: Вінницька міська рада

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету міста Вінниця, тис. грн.

Показник	2013 (виконано)	2014 (виконано)	2015 (виконано)	2016 (план)	I півр. 2016 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Державне управління	61 594,4	63 475,2	78 184,4	101 442,8	39 336,2	38,8	105,0
Освіта	380 305,7	401 503,8	478 613,8	661 625,0	358 583,1	54,2	140,1
Охорона здоров'я	241 911,6	226 963,9	280 046,3	267 210,6	147 738,8	55,3	115,8
Соціальний захист і соціальна допомога	381 803,8	414 596,8	625 159,0	848 614,3	402 356,2	47,4	150,9
Житлово-комунальне господарство	63 418,9	240 433,9	226 681,6	233 603,7	67 683,3	29,0	110,2
Культура і мистецтво	38 279,7	39 826,0	51 793,3	61 221,6	30 508,5	49,8	115,1
Засоби масової інформація	5 598,7	6 844,9	8 570,7	9 669,0	5 014,8	51,9	129,6
Фізична культура і спорт	12 216,7	15 188,1	20 428,0	24 703,1	19 447,5	78,7	175,0
Будівництво	32 973,1	78 514,7	93 945,3	135 319,5	42 875,7	31,7	179,3
Землеустрій	371,7	97,0	103,2	350,0	24,5	7,0	47,3
Транспорт	85 590,0	210 470,1	88 171,5	51 355,3	42 717,3	83,2	118,8
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	16 752,5	70 338,6	135 452,9	190 640,0	110 938,3	58,2	354,6
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	1 016,2	1 759,9	2 138,3	2 599,9	944,1	36,3	138,6
Обслуговування боргу	3 790,9	1 547,3	0,0	0,0	0,0	-	-
Цільові фонди	9 240,8	10 411,8	10 867,5	11 288,3	2 714,9	24,1	60,4
Видатки, не віднесені до основних груп	7 609,9	14 229,4	22 195,9	29 193,5	7 908,9	27,1	93,4
Разом видатків	1 342 474,6	1 796 201,4	2 122 351,7	2 628 836,6	1 278 792,1	48,6	142,8
Трансферти іншим бюджетам	3 157,3	4 753,0	33 895,9	56 164,2	29 171,7	51,9	172,8
у т.ч. реверсна дотація (до 01.01.2015 р. - кошти, що передаються до Державного бюджету)	0,0	0,0	24 157,5	40 481,3	20 240,4	50,0	167,6
Всього видатків	1 345 631,9	1 800 954,4	2 156 247,6	2 685 000,7	1 307 963,8	48,7	143,4
Виконання Автономною Республікою Крим чи територіальною громадою міста гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	1 205,1	0,0	0,0	-
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	156,9	101,4	41,8	0,0	0,0	0,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-52,2	-85,1	-82,8	-40,6	-27,9	68,6	100,6
Всього видатків	1 345 579,7	1 801 026,2	2 156 266,2	2 686 207,0	1 307 935,9	48,7	143,4

Джерело: Вінницька міська рада